

MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ VÀ BA NGƯỜI ĐÀN ÔNG

Hai người khách ngồi đối diện bên bàn. Chủ nhà lật đật bấm điện thoại. Xong, anh ta cởi áo vắt lên ghế, mở tủ lấy ra bình rượu thuốc và ba cái chén.

- Tôi đã gọi cho vợ tôi. Nàng đang ở trường, dạy xong nàng sẽ ghé qua chợ. Hôm nay tôi muốn mời hai ông thưởng thức món lẩu cá do chính tay vợ tôi làm. Ngon hết sẩy.

- Lẩu cá !

Gần như hai người khách cùng reo lên với sự ngạc nhiên và thích thú. Người thứ nhất là anh chàng cao to với bộ râu quai nón xồm xoàm. Anh ta nhìn một lượt căn phòng và thấy có vẻ gì đó rất quen thuộc. Anh ta cất lời khen:

- Ông bài trí căn phòng khéo quá !

- Vợ tôi đấy ! - chủ nhà khoe - nàng bài trí rất hay. Tôi không tham gia, nhưng phải công nhận một điều là đẹp và rất hài hòa.

Anh chàng cao, gầy với cặp kính dày cộp là người khách thứ hai. Chàng ta mơ màng nhìn về phía cửa sổ, nơi treo một chậu Lan vũ nữ:

- Ông cũng chơi hoa cơ à ? Chậu Lan rất quyến rũ.

Chủ nhà, người đàn ông to béo, bệ vệ ở cái tuổi ba mươi hai, trả lời:

- Cũng vợ tôi. Nàng rất yêu hoa, đặc biệt là Lan vũ nữ. Tôi mua về tặng nàng nhân dịp mừng nhà mới, cũng vừa tròn một năm chúng tôi sống với nhau. Anh ta rót rượu, đưa về phía hai người khách:

- Trong lúc chờ đợi, chúng ta nhâm nhi vài chén rượu, rồi kể cho nhau nghe về mười năm qua. Nào, mời các ông.

Cả ba nâng chén, chạm cốc rồi ngửa cổ uống. Họ là những người bạn cùng học ở Đại Học Tổng Hợp mười năm về trước. Mỗi người một khoa, nhưng họ ở cùng phòng kí túc xá suốt hai năm đầu nên khá thân thiết. Sau khi ra trường, mỗi người một phương, bắt tin nhau cho đến tận hôm nay. Vô tình họ gặp lại nhau trong cuộc vui họp mặt khóa. Họ quyết định về nhà người gần nhất để dốc bầu tâm sự.

- Tôi sẽ kể về tôi trước, sau đó đến lượt các ông - chủ nhà với tay lấy bình rượu rót thêm vào chén - Ngày ra trường, tôi chẳng biết việc gì hợp với ngành triết học của mình. Cậy cục mãi, có người xin cho tôi một chân trong huyện đoàn. Tuổi trẻ, năng lực có, tôi lại chịu khó học hỏi nên cứ đều đều thăng tiến. Từ anh cán bộ chuyên trách, lên phó bí thư, rồi bí thư huyện đoàn. Sau đó, tôi leo qua văn phòng huyện ủy, rồi sang ban tuyên

giáo cho đến hôm nay.

- Đây là về công việc - anh ta ngưng một chút để uống rồi tiếp - Còn về gia đình, vợ con. Thật ông trời ưu ái cho tôi, chứ nếu không giờ này tôi vẫn là kẻ độc thân. Các ông biết đấy, dân khoa triết khô như ngói, mở miệng là quy luật, phạm trù, là duy vật, biện chứng... Vả lại, hình như tôi không biết tán gái. Ngày trước các ông chả cười vào mũi tôi khi tôi tán cô bé bên khoa ngôn ngữ học là gì. Hai mươi tám tuổi, tôi vẫn độc thân, chưa có mảnh tình vắt vai. Bỗng nhiên tôi gặp nàng. Tôi đến trường nàng dự đại hội đoàn trường với tư cách cán bộ huyện đoàn về cơ sở. Nàng làm tôi trở thành kẻ ngớ ngẩn vì vẻ đẹp và giọng nói quyến rũ. Tôi tìm đến nàng, bỏ mặc mọi lời khuyên ngăn mọi người dành cho tôi, kể cả những đồng nghiệp của nàng. Bởi vì tôi là giai tân, nàng thì đã một lần dò. Tôi tỏ tình với nàng, liều lắm mới dám nói đấy, thế mà các ông biết không? Nàng từ chối. Cũng chỉ bởi cái lí do ấy. Nàng bảo nàng không thể lấy tôi, một ông bí thư huyện đoàn mà lấy gái một lần dò thì người ta sẽ cười vào mũi tôi. Tôi thất vọng, cũng định thôi vì những lí lẽ ấy của nàng. Nhưng tôi không thể quên nàng được, vì tôi yêu nàng mất rồi. Thế là tôi liều, tiếp tục đeo bám. Dần dà nàng cũng xiêu lòng. Nàng đồng ý lấy tôi với một điều kiện: không ai được nhắc đến quá khứ của nhau. Tôi tôn trọng nàng, và vì yêu nàng quá nên tôi chấp nhận ngay. Chúng tôi làm đám cưới. Ban đầu, cũng nhiều người bàn tán ra vào, nhiều người soi mói. Nhưng khi thấy chúng tôi thực sự hạnh phúc thì mọi chuyện cũng hết. Nàng quả là một người vợ tuyệt vời. Nàng luôn quan tâm và chăm sóc chồng và gia đình nhà chồng với trách nhiệm của một người vợ hiền thực. Các ông thấy không? Bây giờ chúng tôi đã là một cặp hình mẫu của khu này đấy. Ai cũng ao ước được như gia đình chúng tôi. Mà này, tôi sắp được làm cha. Năm tháng nữa nàng sẽ sinh cho tôi một nàng công chúa hoặc một chàng hoàng tử. Lúc đó thì không còn gì vui hơn. Các ông nhớ nhé, tôi sẽ mời các ông tới dự tiệc khi con tôi đầy cử...

- Đến lượt tôi - anh chàng có bộ râu quai nón lên tiếng khi chủ nhà vừa ngừng lời - Chuyện của ông rất hạnh phúc, và rất đẹp. Còn tôi, chuyện của tôi buồn hơn một chút dù cũng có những tháng ngày tuyệt vời. Các ông nghe nhé.

Tôi là nhà báo. Những năm học ở trường các ông biết cả rồi. Sau khi ra trường, tôi được nhận vào làm ở một tòa báo ngay Hà Nội và làm việc ở đó tới giờ. Còn vợ con, tôi đã từng lấy vợ nhưng hiện tại vẫn độc thân. Các ông còn nhớ không ? Hình như năm cuối tôi có nói với các ông về một người con gái tôi si mê. Hồi ấy nàng là sinh viên Sư Phạm văn. Tôi gặp

nàng trong một buổi giao lưu, và tôi đã bị nàng hấp hồn. Phải nói là nàng đẹp, nàng có vẻ đẹp chân chất của một thiếu nữ miền quê, nàng còn có vẻ đẹp kiêu sa của tiểu thư khuê các. Nàng ngâm thơ thì tuyệt vời, giọng nàng trong như pha lê và mỗi lần nàng cất tiếng thì tôi thấy dường như vũ trụ im ắng lạ. Tôi yêu nàng, yêu điên cuồng đến nỗi tôi biết nàng đã có bạn trai. Tôi không dám đến với nàng vì nàng thường khước từ lời mời đi dạo của tôi. Vả lại, tôi không dám giành giật tình cảm, tôi yêu nàng âm thầm hơn một năm trời cho tới khi ra trường. Một lần, trong chuyến đi thực tế lấy tư liệu, tôi gặp lại nàng. Từ đây tôi thường xuyên gặp nàng hơn. Nàng và bạn trai của nàng đã chia tay vì một lý do nào đó, tôi cũng chẳng biết. Tình yêu trong tôi trỗi dậy. Sau nhiều lần gặp gỡ, tôi tỏ tình với nàng. Nàng bằng lòng. Tôi yêu nàng vì vẻ đẹp, sự tinh tế và cả công việc trồng người của nàng. Còn nàng yêu tôi vì cá tính, vì phong cách đậm chất đàn ông trong tôi, và cả sự cảm phục qua những bài báo mang đầy gian khổ của tôi. Chúng tôi yêu nhau gần một năm thì làm đám cưới. Lúc ấy, tôi với nàng đều ở tuổi hai mươi bốn. Tôi yêu nàng lắm nhưng nghề báo với những chuyến đi không hạn định làm chúng tôi ít được gần nhau. Vợ chồng tôi thường gặp nhau vào lúc muộn nhất trong ngày nếu hôm đó tôi loay quanh trong thành phố. Nếu đi ngoại tỉnh, thường thì ba bốn ngày, thậm chí là cả tuần, có khi nửa tháng. Mỗi khi tôi về, nàng mừng rỡ chăm lo cho tôi như người mẹ lâu ngày gặp lại đứa con thân yêu. Tôi yêu nàng, và tôi cảm phục sự chịu đựng đó của nàng.

Cuộc sống hạnh phúc ấy của chúng tôi kéo dài không lâu. Một ngày, tôi vô cùng bất ngờ khi nàng hỏi tôi: “Lan là ai hả anh?”. Tôi không hề nhớ mình có quen ai tên là Lan cả. Tôi trả lời nàng như thế trong ánh mắt nghi ngờ của nàng. Từ đó, nàng bắt đầu không tin vào những gì tôi nói...

Ngày còn ở chung với nhau, các ông biết tôi có ba cái tật. Một là hay nói mơ, hai là hay đi lang thang và ba là hay phát biểu lung tung. Sau đó tôi nghĩ lại mới nhớ ra Lan là tên một người con gái mãi tận Phan Thiết trong cái phóng sự vài tháng trước. Khi nhớ ra điều ấy, tôi nói lại với nàng, nhưng nàng không còn tin tôi nữa.

Sự đổ vỡ của chúng tôi được đánh dấu từ hôm nàng thấy tôi ngồi trong quán cà phê với mấy em mất xanh môi đỏ. Thú thật, tôi vẫn yêu nàng tha thiết và chưa bao giờ nghĩ đến việc rời bỏ nàng. Nhưng hết đường giải thích khi tôi trở về nhà và nàng đưa tờ đơn li dị yêu cầu tôi ký. Nửa tháng sau, biết không thể cứu vãn, tôi cầm bút ký vào lá đơn mà ruột đau như cắt. Tôi biết, tôi không còn có thể yêu ai được nữa, nhưng tôi không thể níu kéo được nàng. Và chúng tôi chia tay. Con chưa có, tài sản chẳng có

gì nhiều. Tôi xách va li về tòa báo và để lại tất cả cho nàng trong căn hộ tập thể nơi nàng dạy học.

Thế đấy! Cho đến bây giờ tôi vẫn còn yêu nàng. Vả lại, tôi lao vào công việc để quên đi nỗi buồn tan vỡ nên cũng không còn thời gian để tìm kiếm hạnh phúc mới. Sau khi chia tay, vài lần tôi ghé thăm nàng nhưng nàng không bằng lòng, vì thế tôi cũng ít gặp lại nàng. Năm ngoái, tôi tìm về thăm nàng thì được biết nàng đã chuyển trường, và hình như nàng đã lấy một người chồng khác...

Các ông có biết tại sao tôi hào hứng khi nghe đến món lẩu cá không? Đó là món nàng thường làm để đón tôi sau mỗi chuyến đi. Ăn mãi đam nghiện, đi đâu tôi cũng tìm món đó. Nhưng nói thật, tôi chưa thấy ở đâu làm lẩu cá ngon như nàng.

Ngừng để uống, chàng trai phóng viên kết thúc câu chuyện:

- Nghe nói đến lẩu cá, tôi lại nhớ đến nàng. Hôm nay tôi phải thưởng thức món này do vợ ông làm xem sao. Biết đâu tôi có thể quên đi cái suy nghĩ chỉ có nàng là làm ngon nhất.

- Còn ông thì sao?, chủ nhà quay sang anh chàng đeo kính, kể đi chứ.

- Tôi ấy à ? - Anh ta chậm rãi tháo kính, cẩn thận đặt lên bàn - chuyện của các ông dù sao vẫn còn hạnh phúc chán. Chuyện của tôi buồn hơn. Nhưng thôi, tôi sẽ kể cho các ông nghe.

Các ông nói về công việc trước, còn tôi, tôi nói về chuyện tình yêu của tôi trước. Ngày còn sống chung với nhau trong căn phòng kí túc xá chật chội ấy, các ông bảo tôi là pê đê vì không thèm quan tâm đến cô nàng nào cả. Các ông nhầm. Thật ra tôi có yêu một người, nhưng tôi vốn nhút nhát, sợ các ông chế giễu nên đã giấu các ông...

Tôi và nàng ở cùng một làng. Vừa nãy ông nói quê vợ ông ở Thái Bình, tôi và nàng của ông cũng ở Thái Bình đấy. Tôi và nàng là bạn từ khi còn ở trường tấm mưa, khi còn dắt trâu ra đồng í ới gọi nhau đi mót lúa. Khi tôi và nàng bắt đầu biết mơ mộng, tình cảm của chúng tôi vẫn rất thân thiết. Nàng giỏi Văn, tôi giỏi Lý, hai chúng tôi lập thành một cặp bài trùng trong các kì thi học sinh giỏi của tỉnh. Thế rồi nàng biết e lệ với đám con trai, tôi đã biết đỏ mặt khi nhìn vào các cô bạn gái. Tôi bắt đầu biết mơ ước, biết tưởng tượng ra những cảnh hoàn toàn đẹp và thơ mộng giữa tôi và nàng. Tôi là một kẻ lãng mạn dù niềm đam mê số một là môn Vật Lý. Thế nên tôi tập tành làm thơ. Tôi đưa cho nàng đọc, hai đứa rúc rích cười với nhau vì những ý tưởng và câu chữ ngô nghĩnh của tuổi mới lớn. Chẳng biết từ lúc nào tôi bỗng thấy nhớ nàng. Tôi muốn gặp nàng nhiều hơn dù mỗi lần gặp nàng tôi chỉ dám len lén nhìn trộm nàng. Sang lớp mười hai,

tôi biết là tôi đã yêu nàng. Tôi để ý thấy nàng cũng quan tâm đến tôi hơn những bạn bè khác. Tôi mừng lắm, lấy hết can đảm và sự lảng mạn vốn có để viết một lời tỏ tình bằng thơ. Các ông biết không? Nàng gật đầu. Tôi sướng như điên vì cái gật đầu ấy của nàng.

Mối tình của chúng tôi đẹp và trong sáng lắm. Hồi ấy, tôi nghiện thơ Nguyễn Bính, thế nên tình yêu của tôi đối với nàng cũng e lệ, rụt rè và chân chất, mộc mạc như thơ của ông. Vả lại, ở quê tôi lúc ấy, học trò mà yêu nhau người ta dị nghị lắm. Tôi yêu nàng bằng tình yêu nguyên sơ, lảng mạn và nhút nhát. Tôi chẳng bao giờ dám sóng đôi với nàng hay biểu hiện một điều gì đó riêng tư kể cả khi chỉ có chúng tôi với nhau. cho tới khi chúng tôi rời mái trường trung học, tôi vẫn chưa một lần được nắm bàn tay nhỏ nhắn và mềm mại của nàng.

Tôi quên nói với các ông. Nàng là một nữ hoàng về sắc đẹp. Nàng đã từng là nữ sinh đẹp nhất trường tôi dạo ấy. Quanh nàng, luôn có những kẻ sẵn đón, tán tỉnh. Nhưng nàng chỉ yêu tôi, điều đó làm tôi sung sướng lắm.

Lên Đại học, tôi bên Tổng hợp Lý, nàng học Sư phạm Văn, chúng tôi vẫn thường gặp nhau và dẫn nhau lang thang khắp phố phường Hà Nội. Nhưng tôi vẫn ngượng ngập, run rẩy và hồi hộp khi cầm tay nàng. Các ông có tin không? cả đời tôi, tôi hôn nàng có đúng một lần...

Tôi không thể hiểu nổi mình. Với một chàng trai hai mươi thì việc hôn người yêu không phải là vấn đề khó khăn, nhưng mỗi lần tôi có ý nghĩ sẽ đặt lên môi nàng một nụ hôn thì lại cảm thấy tội lỗi. Cái hôm tôi hôn nàng ấy, thật ra cũng chỉ là một sự tình cờ...

Bữa ấy, tôi đến để nói với nàng tôi chuẩn bị đi Pháp. Cuối năm thứ ba đấy, các ông còn nhớ không? Tôi đến khi nàng vừa mở cửa, chạy ra ngoài định làm gì đó. Cả người nàng ào vào tôi, đôi môi nàng đập vào mũi tôi. Tôi định lùi lại nhưng không kịp, chẳng hiểu thế nào môi nàng trượt xuống môi tôi, và chúng tôi hôn nhau lần đầu tiên. Lần đầu tiên và cũng là lần cuối cùng...

Hôm ấy, tôi nói với nàng một tuần sau tôi sẽ bay. Nàng hẹn tôi tối thứ bảy, tức là buổi tối cuối cùng trước khi tôi rời Việt Nam, nàng bảo nàng sẽ làm cho tôi ăn một món ăn nàng mới học được. Món lẩu cá. Đó chính là lí do lúc này tôi reo lên vui thích đấy. Vậy nhưng đúng tối thứ bảy ông thầy lại gọi tôi đến để kiểm tra sự chuẩn bị lần cuối. Tôi đành từ biệt nàng bằng một lá thư.

Khi sang bên kia, tôi vẫn viết thư cho nàng. Nhưng nàng không trả lời. Tôi viết liên tục, tuần một lá, rồi hai lá. Cuối cùng nàng cũng trả lời. Các

ông biết không? Nàng nói chúng tôi nên chia tay và quên nhau đi. Lí do ư ? Nàng bảo, nàng đã chờ đợi, nàng đã cố gắng làm một món ăn để tôi nhớ về nàng, vậy mà tôi không đến, không ăn, nghĩa là tôi không còn yêu nàng nữa. Rồi tôi bắt tin nàng, cho tới ngày trở về...

Ngày trở về, tôi cũng hỏi gia đình nàng. Gia đình nàng cho tôi biết nàng đã lấy chồng ở Hà Nội, một gã nào đó làm nghề phóng viên hay nhà báo gì đó. tôi cũng không dám hỏi nhiều vì có vẻ như gia đình nàng cũng không muốn nói nhiều. Năm ngoái, tôi gặp một thằng bạn học cũ, nó cho tôi hay là nàng đã li dị, và hình như nàng đã chuyển công tác. Tôi cũng chỉ biết đến thế, mặc dù tôi vẫn rất yêu nàng...

Món Lẩu cá mà các ông nói đến ấy, với chậu Lan vũ nữ treo ở cửa sổ nhà ông bỗng làm tôi nhớ đến nàng. nàng cũng rất yêu Lan vũ nữ. Đây, chuyện của tôi là như thế, nên bây giờ, dù đã là thạc sĩ, công tác ở Viện nghiên cứu mà tôi chưa lấy vợ. Mà này, nói là thích chứ sau lần ăn hột lẩu cá của nàng, tôi chưa một lần thưởng thức món đó. Hôm nay tôi phải xem hương vị nó thế nào mà tôi mất nàng vì nó.

Nói xong, vị thạc sĩ cười lớn như muốn khóa lấp nỗi buồn trong câu chuyện của mình.

Ba người lại nàng chén, họ bắt đầu bình phẩm về hoàn cảnh của nhau. Người làm phóng viên nói:

- Cứ như ông - anh ta hướng về chủ nhà - là hạnh phúc nhất. Vợ đẹp và hiền thảo, lại sắp được làm cha.

Anh ta lại quay về chàng thạc sĩ:

- Mối tình của ông đẹp thật, lại lãng mạn nữa. Rất tiếc giờ tôi mới được ông tâm sự. Mà theo lời ông, nàng quả thật tuyệt vời. Cái gã phóng viên kia ngu quá, sao lại để tuột khỏi tay một người như nàng cơ chứ.

Thạc sĩ hấp háy đôi mắt:

- Các ông có biết vì sao nàng bỏ tôi không ? sau này tôi mới hiểu, thằng bạn tôi nói đúng. Không phải chỉ vì món lẩu cá, đó chỉ là một trong những cái cớ. Các ông nghĩ xem, khi người ta yêu nhau, nhất là khi đã trưởng thành, thì cái sự âu yếm là cần lắm, ấy vậy mà tôi không chịu hiểu.

Cả ba cười phá lên với câu nói dí dỏm và rất thực tế. Chủ nhà bỗng giơ tay xem đồng hồ:

- Chừng năm, mười phút nữa vợ tôi sẽ về đến nhà. Thôi, chuyện cũ các ông hãy xếp nó vào ngăn kỉ niệm. Hôm nay, tôi sẽ nói với nàng của tôi làm mối cho các ông mỗi người một cô. Trường nàng còn nhiều cô chưa chồng, trẻ lắm, rất đẹp và ngoan ra phết.

Tiếng lạch cạch mở khóa cổng. Người đàn bà đẩy cánh cổng rồi dắt xe

vào sân, trên tay là cái túi ni lông với con cá nặng cả kí lô. Cả ba quay ra ngoài, người đàn bà cúi xuống gạt chân chống xe rồi nhìn vào trong nhà. Có một khoảng dừng giữa những ánh mắt. Chủ nhà reo lên:

- Nàng đã về! các ông thấy chưa.

Con cá giãy mạnh làm chiếc túi bị rách và nó rơi bịch xuống sân. Chú nhà chạy ra, nhặt con cá đưa lên cho vợ:

- Em giúp anh làm món lẩu. Hôm nay phải đãi tụi nó, mười năm rồi mới gặp. Người đàn bà không nói, lặng lẽ đi xuống nhà bếp theo lối đi bên ngoài, vội vàng quên cả chào khách của chồng.

Ba người bạn lại tiếp tục uống rượu. Có vẻ như họ sợ làm ồn người đàn bà đang loay hoay trong nhà bếp nên không còn ồn ào như trước. Vị Thạc sĩ đứng dậy đi vào nhà vệ sinh. Anh ta vừa bước ra thì đến lượt tay nhà báo. Đúng lúc đó, tiếng chuông điện thoại của chàng thạc sĩ reo vang.

- A lô... - thạc sĩ vừa trả lời vừa lịch sự tiến ra cửa - Trục trặc à? tôi đang ở nhà một người bạn thân... giáo sư cần tôi phải có mặt ngay à?...Được Tôi sẽ có mặt sau nửa tiếng nữa.

Thạc sĩ quay lại, vẻ mặt rất hối tiếc:

Xin lỗi các ông, có một thí nghiệm cần tôi gấp, ông nghe thấy rồi đấy. Hẹn lần khác mình hàn huyên.

Anh ta vội vàng ra xe nổ máy, trước khi kéo ga ra khỏi cổng, chàng ta còn quay lại nói với một câu nữa:

- Ông thông cảm nhé! công việc của tôi không thể chậm trễ được.

Vừa lúc ấy, tay nhà báo bước ra, trên tay cũng đang cầm điện thoại:

- Phải viết lại ngay à? Tổng biên tập nói cần gấp tôi?...không thể không gấp à?... được!

Nhà báo tắt điện thoại nói với chủ nhà:

- Ông nghe đấy. Tôi rất muốn ở lại với các ông hôm nay, nhưng không thể. Ông thông cảm...

Anh ta cũng ra xe nổ máy. Có vẻ như thấy xe của tay thạc sĩ không còn đó, nhà báo vừa quay ra vừa hỏi:

- Tay Thạc sĩ lại chạy đâu mất rồi? Chào ông nhé! Và anh ta cũng nổ máy chạy thẳng.

Chủ nhà ngồi một mình bên bàn. Bình rượu thuốc đã vơi đi mất một nửa cùng ba cái chén vẫn còn đó khi vợ anh ta từ nhà bếp đi lên. Vợ anh chàng nghe rõ tiếng cậu ta lẩm bẩm một mình:

- Quái thật ! Lâu lắm mới có dịp để bạn bè ngồi tâm sự thì cả hai thằng cùng vướng công việc. Đúng là số mình đen.

Bùi quĩ, Hà nội 2007